

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	12059 Туризмознавство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	12059
Назва ОП	Туризмознавство
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дроботова Марина Володимирівна, Пелехович Володимир Вікторович, Архипова Людмила Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не був залучений
Дати візиту до ЗВО	10.11.2020 р. – 12.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://nau.edu.ua/download/viddil%20litsenzuvannya%20ta%20akredita%20tsii/%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20242%20%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC_%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B8.pdf

Програма візиту експертної групи <http://fmv.nau.edu.ua/акредитаційна-експертиза-освітньої/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Туризмознавство» є актуальною для сучасного ринку освітніх послуг. Розвиток ОП на базі Національного авіаційного університету може стати її сильною стороною і надати унікальності ОП і додаткових позитивних переваг поєднання навчання з практикою. Однак, на даний час переваги тільки потенційні, унікальність є слабкою стороною програми. За метою, структурою та змістом ОП є цілісною і дозволяє отримати необхідні компетентності та програмні результати навчання учасникам освітнього процесу відповідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм першого бакалаврського рівня. Визначені ЗВО програмні результати навчання відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня бакалавр. Інституції для розвитку soft skills в НАУ є його сильною стороною. Здобувачі можуть обрати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір викладачами/кафедрою/факультетом у ЗВО, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання. Рекомендовано перегляд останньої ОП 2020 р на предмет відповідності стандарту вищої освіти спеціальності 242 Туризм. Матеріально-технічне забезпечення відповідає провадженню освітньої діяльності. Науково-педагогічний персонал кафедри має високий рівень кваліфікації. Сильною стороною є наявність у НАУ системи менеджменту якості. Аналіз критеріїв 1,2,3,4,5,6,7,8,9 експертною групою обґрунтував відповідність ОП рівню В. Думка експертної комісії - акредитувати освітню програму "Туризмознавство" в НАУ.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Наявність висококваліфікованої робочої групи ОП та групи забезпечення. ОП має цілі, що дозволять випускникові програми бути конкурентоспроможним на ринку праці. ОП забезпечує досягнення всіх ПРН визначених стандартом ВО. Враховуються регіональний контекст, потреби ринку праці. Сильною стороною ОП є поглиблене вивчення країнознавства та іноземних мов з можливістю обрання 8 різних мов, в т.ч. східних. На думку ЕГ, всі ОК орієнтовані на формування у здобувачів комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері туризму ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок soft skills. Інституції для розвитку soft skills в НАУ є його сильною стороною. Здобувачі можуть обрати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір викладачами/кафедрою/факультетом у ЗВО, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання. На даний момент ЗВО це забезпечує і це є сильною стороною програми. Правила прийому разом з додатками оприлюднені на сайті приймальної комісії НАУ і є чіткими та прозорими, у повній мірі відображають правила та процедури вступної кампанії, не містять дискримінаційних положень, а також враховують особливості ОП. Сильними сторонами є: наявність у НАУ системи менеджменту якості; наявність «Положення про ОП НАУ», яке чітко регламентує процедуру моніторингу та перегляду ОП; добре налагоджена робота деканату та кафедри. Позитивною практикою зазначаємо унікальну ідею ЗВО щодо впровадження наскрізного міждисциплінарного курсового проекту зі сталого розвитку. Сильними сторонами є: наявність декларацій про дотримання академічної доброчесності здобувачами та НПП; наявність «Аналітичного звіту щодо впровадження системи академічної доброчесності в НАУ». Позитивною практикою є: наявність «Годині корпоративної культури»; ЗВО преміює НПП за наукові публікації у виданнях Web of Science або Scopus у розмірі 5 тис.грн.; щорічно проводить конкурс на кращі монографії, підручники, навчальні посібники та довідкові видання. Забезпечення всією необхідною МТБ для досягнення ПРН; наявність туристичного інвентарю – додаткова перевага; НАУ надає безоплатний для здобувачів та працівників до своїх електронних ресурсів; В НАУ розроблені та імплементовані чіткі і прозорі правила вирішення конфліктних ситуацій. Університет імплементував нормативну базу міжнародного стандарту «Системи управління якістю» ISO 9001:2015, яка визначає політику університету в сфері внутрішнього забезпечення якості. Діяльність НАУ, у тому числі на даній ОП прозора і публічна. Уся необхідна інформація знаходиться у відкритому доступі на сайті університету, факультету, випускової кафедри і є зрозумілою для усіх стейкхолдерів. Заклад дійсно виконує свою суспільну місію. Наявні чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Нормативно-правові акти, що діють у ЗВО, легкодоступні для тих, чії права та обов'язки вони регулюють. Сильною стороною ЗВО є сприяння відкритості і прозорості при формуванні ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкою стороною ОП є використання можливостей авіаційного ЗВО для формування дійсно унікальної програми на теренах України. Рекомендовано долучити у якості стейкхолдерів ОП міжнародні авіаційні організації, з якими співпрацює ЗВО. Рекомендовано відкрити онлайн доступ зацікавленим особам для вдосконалення ОП, для урахування позицій та потреб зацікавлених сторін. Співпраця з підприємствами, які братимуть на практику здобувачів та на роботу випускників програми має бути підсилена. Рекомендація - розширити коло стейкхолдерів з боку роботодавців, залучати їх до процесів перегляду/вдосконалення ОП. За фактом нормативна частина НП перевищена на 0,5 кредита, що є недоліком. При перегляді ОП (змінах 2020 р.) ОК, які забезпечують знання з економіки та безпеки туризму переведені у вибіркові дисципліни, що порушує вимоги стандарту ВО. Рекомендовано в нормативній частині ОП 2020 р. обґрунтувати ОК або їх модулі, які б забезпечували знання з економіки та безпеки туризму. Рекомендовано: розширювати можливості дуальної освіти з можливістю вивчення здобувачами частини дисциплін (або їх модулів в межах підприємств). В університеті не вироблено конкретної та послідовної політики з приводу питань визнання результатів неформальної освіти. Слабкою стороною є: відсутність участі здобувачів в міжнародних програмах та стажуваннях після 2016 року. Недоліком є: невідповідність наведеної в РП рейтингової системи оцінювання знань загальноприйнятій в НАУ. Рекомендація: здійснити перевірку РП ОК в та виправити

невідповідності у системі оцінювання знань; Відсутність чіткого механізму оскарження результатів контрольних заходів. Рекомендація: доповнити відповідні регламентуючі документи правилами оскарження результатів контрольних заходів. Слабкими сторонами є: відсутність стимулювання розвитку викладацької майстерності з боку ЗВО та впливу оцінки студентів на цей процес. Рекомендація: удосконалити внутрішню систему забезпечення якості в частині процедури конкурсного відбору, системі преміювання та стимулювання підвищення викладацької майстерності за результатами опитування здобувачів. Рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку підручників та посібників для дисциплін, які є професійно-орієнтованими. Слабкими сторонами ОП є застаріле комп'ютерне обладнання, відсутність у корпусі №7 санітарно-гігієнічних кімнат для інвалідів, а також умов для безбар'єрного пересування корпусом незрячими особами; мала залученість студентської спільноти до вирішення внутрішніх конфліктних ситуацій. Слабкою стороною ЗВО є відсутність оприлюдненого колективного договору за 2019 р. та незатвердженість колективного договору наприкінці 2020 р. Проект ОПП "Туризмознавство" на сторінці проєктів 2019 або 2020 року відсутній, хоча оновлена ОП була затверджена 26.08.2020 і введена в дію з 01.09.2020 р. Це є недоліком для ОП, що акредитується. На сайті в місці ОП 2019 та ОП 2020 знаходиться она і та ж програма, підписана 2020 р. Рекомендовано оприлюднити на офіційному сайті інформацію щодо ОП 2019 р.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма "Туризмознавство", що реалізується на першому (бакалаврському) рівні у Національному авіаційному університеті має ліцензований обсяг 300 осіб (з урахуванням строків навчання) (Наказ МОН від 06.03.2019 № 175-л) (Ліцензія на освітню діяльність у сфері вищої освіти <https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/departments/viddil-litsenzuvannya-ta-akreditatsii/litsenzuvannya.html>) Експертна група констатує, що загальна кількість здобувачів за спеціальністю 242 туризм не перевищує ліцензований обсяг. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають Місії Національного авіаційного університету (НАУ), сформульованій в Доктрині розвитку НАУ на 2019-2024 рр. <https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/doktryna-rozvytku.html>, яка полягає в "зміцненні освітньо-наукового потенціалу держави шляхом підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації елітних фахівців різних освітніх ступенів, конкурентоспроможних на світовому ринку праці, генерації нових знань та інноваційних ідей на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень та практики". З'ясовано, що ціль ОПП «Туризмознавство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зазначена в освітній програмі, затвердженій Вченою радою НАУ (протокол №3 від 18.04.2018 - <http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/%D0%9E%D0%9F%D0%9F-%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC-2018.pdf> - формування загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності в сфері рекреації і туризму. Цілі ОП узгоджені з контекстом НАУ та стратегією розвитку НАУ до 2030 р. <https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/strategy-2030.html>

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Перевірено, що під час формулювання мети ОПП "Туризмознавство" та програмних результатів навчання, було враховано практичний контекст шляхом орієнтування на інтереси стейкхолдерів, що узгоджується із стратегією розвитку НАУ. На сторінці випускної кафедри міжнародного туризму та країнознавства http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_mtk/partners/ розміщені договори про співпрацю і співробітництво з ПП "Каліпсо Україна", ТОВ «ДЖОІН АП», ТОВ «Фор Гейтс Україна». Крім того, ЗВО за запитом на додаткові докази, були надані договори з ПП «Туристична фірма «Данапріс», ТОВ «Континент-Х». Коло стейкхолдерів ОПП "Туризмознавство" сформоване відповідно до спеціальності 242 Туризм. Приклади реалізації пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП були отримані на проведених експертною групою зустрічах. На зустріч з роботодавцями онлайн прийшли Коробко Анастасія - представник туроператора "Каліпсо-Україна", Матейко Дмитро - власник туристичної компанії "Матей", а також магістри - випускники кафедри міжнародного туризму та країнознавства за напрямом підготовки "туризм". Щодо врахування позицій та потреб стейкхолдерів - на зустрічах було зазначено, що за рекомендаціями ПП "Каліпсо Україна" вдосконалено зміст дисципліни «Маркетинг в туризмі», запроваджено «Комунікативний менеджмент». За рекомендацією здобувачів освіти збільшено години для вивчення іноземної мови та продовжено її вивчення на усі 8 семестрів. Пропозиції було враховано в удосконаленій ОП 2020 р. <http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/%D0%9E%D0%9F%D0%9F-%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC-2020.pdf>

%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC-2020.pdf На головній сторінці офіційного сайту НАУ, на сторінці моніторинг освітньо-професійних програм <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-programs.html> відсутні онлайн анкети для стейкхолдерів «Пропозиції та зауваження до освітньої програми», що є слабкою стороною ЗВО. Рекомендовано відкрити доступ зацікавленим особам для вдосконалення освітніх програм, для урахування позицій та потреб заінтересованих сторін. Співпраця з стейкхолдерами існує. Найявний відгук на ОП представника академічної спільноти - завідувачки кафедри країнознавства і туризму КНУ ім.Т.Шевченка О.О.Любіцевої, на Фейсбук сторінці кафедри <https://www.facebook.com/tourism.nau/posts/2422518741298785> є інформація про співпрацю з Українським гідрометеорологічним центром, здобувачі підтвердили проходження практик на підприємствах, з якими заключені угоди. Однак, перелік цих підприємств досить обмежений з огляду їх спроможності прийняти на практику одночасно декількох здобувачів. На думку ЕГ цей бік ОП (співпраця з підприємствами, які братимуть на практику та на роботу випускників програми) має бути підсилений. Рекомендація - розширити коло стейкхолдерів з боку роботодавців.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час експертизи з'ясовано, що цілі ОП «Туризмознавство» формують загальні та фахові компетентності здобувачів задля успішного здійснення професійної діяльності у сфері туризму; програмні результати навчання визначаються відповідно до тенденцій розвитку сучасного національного та міжнародного ринку праці, відповідно до стандарту вищої освіти й відбивають тенденції розвитку спеціальності, що забезпечує випускникам ОП високий рівень конкурентоспроможності. Сильною стороною ОП є наявність висококваліфікованої робочої групи ОП та групи забезпечення. Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання враховано галузевий і регіональний контексти (зокрема, відповідно до Стратегії розвитку м. Києва та туризму, як її пріоритетного напрямку <https://dei.kyivcity.gov.ua/files/2017/7/28/Strategy2025new.pdf>). Потрібно зазначити, що НАУ одним з перших в Україні почав підготовку фахівців з туризму ще у 2006 році, а м.Київ - приймає найбільше подорожуючих серед міст України. При розробці ОП було враховано досвід аналогічних освітніх програм підготовки бакалаврів з туризму, зокрема Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського національного торговельно-економічного університету (спілкування з НПП це підтвердили). Разом з тим при формулюванні цілей та програмних результатів навчання було враховано досвід іноземних освітніх програм підготовки бакалаврів, зокрема Університетом Альпен Адрія в м.Клагенфурт (Австрія), співпраця з яким описано на сторінці <http://fmv.nau.edu.ua/%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B5-%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE/> Перевірено унікальність ОП, яка полягає в поглибленому вивченні країнознавства та іноземних мов з можливістю обрання 8 різних мов, в т.ч. східних. Це є сильною стороною програми. Водночас слабкою стороною ОП є недостатнє використання особливостей і можливостей головного спрямування ЗВО - авіаційного для формування дійсно унікальної програми на теренах України.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1068. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf> Визначені НАУ програмні результати навчання відповідають зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів з туризму, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (ОП перезатверджена у 2020 р із змінами), а також дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня бакалавр (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para12#n12>). Обов'язкові освітні компоненти, що включені до ОП «Туризмознавство» дозволяють досягти програмних результатів навчання. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України (в редакції №519 від 25 червня 2020 р. визначає 6 рівень для бакалавра (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para12#n37>). Програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій та першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти і передбачають набуття здобувачами концептуальних наукових та практичних знань, критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та навчання

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Наявність висококваліфікованої робочої групи ОП та групи забезпечення. ОП має цілі, що дозволять випускникові програми бути конкурентоспроможним на ринку праці. ОП забезпечує досягнення всіх програмних результатів навчання визначених стандартом вищої освіти. Враховуються регіональний контекст, потреби ринку праці. Сильною стороною програми є поглиблене вивчення країнознавства та іноземних мов з можливістю обрання 8 різних мов, в т.ч. східних.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкою стороною ОП є використання особливостей і можливостей головного спрямування ЗВО - авіаційного для формування дійсно унікальної програми на теренах України. Рекомендовано долучити у якості стейкхолдерів ОП міжнародні авіаційні організації, з якими співпрацює ЗВО. Рекомендовано відкрити онлайн доступ зацікавленим особам для вдосконалення освітніх програм, для урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. Співпраця з підприємствами, які братимуть на практику та на роботу випускників програми має бути підсилена. Рекомендація - розширити коло стейкхолдерів з боку роботодавців, оскільки на сьогодні перелік підприємств обмежений (з огляду специфіки туристичних підприємств - їх спроможності прийняти на практику одночасно 1-3 здобувачів).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Співпраця з підприємствами, які братимуть на роботу випускників програми має бути підсилена. Сильною стороною програми є поглиблене вивчення країнознавства та іноземних мов з їх широким вибором. Водночас в НАУ може бути сформована дійсно унікальна програма. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм. Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до статті 5 Закону України "Про вищу освіту", обсяг освітньо-професійної програми підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>), що практично (240,5 кредитів) відповідає обсягу освітньо-професійної програми "Туризмознавство", що реалізується на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у Національному авіаційному університеті. Констатуємо, що обсяг ОП (2018р.) (у кредитах ЄКТС) - 240,5 кредитів, що підтверджується навчальним планом, прикріпленим до відомостей самооцінювання. Додано три навчальні плани: 2016 р, за яким навчаються випускники 2021 р, план 2019 та план 2020 р. Останні два (так само як Освітні програми, є ідентичними та підписані 2020 р.) Тож будемо аналізувати навчальний план 2016 р., за яким по факту навчаються здобувачі 2016-2019 рр. набору. В плані зазначено, що його обсяг 240 кредитів, що відповідає затвердженому стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 "Туризм" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizmbakalavr.pdf>. Однак за фактом нормативна частина перевищена на 0,5 кредита, що є недоліком. При цьому у нормативну частину включена дисципліна Фізичне виховання, яка перестала бути обов'язковою і у більшості ЗВО вважається позакредитною. Отож, обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 180,5 кредитів ЄКТС (нормативна частина), за вибором здобувачів вищої освіти - 60 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Туризмознавство» першого (бакалаврського) рівня галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 242, за якою навчаються здобувачі 3-4 курсів НАУ затверджена протоколом №3 від 18.04.2018 засіданням вченої ради НАУ та введена в дію наказом ректора В.Ісаєнка. ОП знаходяться на сторінці <http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/%D0%9E%D0%9F%D0%9F-%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC-2018.pdf>

ОП узгоджена та пройшла перевірку системи менеджменту якості НАУ. ОП є структурованою та змістовною у контексті загального часу навчання. ОК підпорядковані певній логіці навчання і викладання. Кожен ПР навчання реалістично охоплений змістом програми. Перевірено, що зміст ОП є структурованим за семестрами і роками навчання, ОК включені до ОП є змістовними. Логічний взаємозв'язок складають ОК, які дозволяють досягти цілей та програмних результатів, що відображено через матрицю відповідності. Перевірено відповідність програмних результатів, які корелюють із фаховими компетентностями. Так, аналіз затвердженого переліку тем курсових робіт з дисципліни “Менеджмент в туризмі”(від 18.09.2019 за підписом зав.кафедри Балабанова Г.В., аналіз курсових робіт, наданих за запитом: Івашенко А. «Інформаційні технології в управлінні туристичним підприємством», Дубенко А. “Економічні методи менеджменту і їх застосування на практиці туристичною фірмою”, звіт з виробничої практики в ресторані “Песто-кафе” цього ж здобувача, звіт з переддипломної практики здобувача Ляшок Д., а також спілкування на проведених зустрічах з випускниками програми (на відкриті зустрічі прийшла випускниця бакалаврату 2020 р, яка працює в мережі готелей “Рейнкарц”, на зустрічі із стейкхолдерами було троє здобувачів магістерської програми - випускників цього і минулого року бакалаврату, які також працюють за фахом) продемонстрували здобуття компетентностей ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК12, ЗК13, ФК1, ФК2, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8; ФК10, ФК11, ФК13, ФК14; ФК15, ФК16. На думку експертної комісії, всі освітні компоненти орієнтовані на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері туризму

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності і орієнтований на підготовку фахівців, які мають володіти сучасними методами та засобами, формування, просування, реалізації та організації споживання туристичного продукту. Обов'язковими навчальними дисциплінами у плані 2017р. (випускники бакалаврату 2021р) є «Основи туризмознавства», «Географія туризму», «Рекреалогія», «Туристичне країнознавство», «Туристичне краєзнавство», «Країнознавство», «Історія туризму», «Організація туристичних подорожей», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «Організація анімаційних послуг», «Географія світу», «Організація транспортних послуг в туризмі», «Організація екскурсійної діяльності», «Менеджмент в туризмі» «Маркетинг в туризмі», «Маркетинг» «Туроперейтинг», «Економіка туристичного підприємства» та інші. Експертна група, провівши аналіз освітньої програми, встановила, що теоретичний і практичний зміст повністю відповідає предметній області. Сильною стороною ОП є поглиблене вивчення географії туристичної індустрії та іноземних мов. Усі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами нормативної частини. Інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило, що оновлення ОП відбувається постійно з урахуванням пропозицій і включення в навчальний план нових сучасних дисциплін, що надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. ОП оновлена для вступників 2020 р. і розміщена за посиланням <http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/%D0%9E%D0%9F%D0%9F-%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC-2020.pdf> Зауваження до оновленої програми 2020р.: З нормативної складової випала дисципліна “Економіка туризму”. Згідно прийнятого стандарту <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf> “Предметна область 242 спеціальності повинна містити знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреалогії, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності. Рекомендовано при подальшому перегляді ОП 2020 р. обґрунтувати ОК або їх модулі, які б забезпечували знання з економіки туризму та безпеки туризму.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП “Туризмознавство” передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти НД у обсязі рівним 60 кр. ЄКТС (25%), що відповідає ст.62, п.15 ЗУ “Про вищу освіту”. Станом на 2020/21 навчальний рік перелік дисциплін вільного вибору з їх анотаціями розміщується (оновлюється) на сайті НАУ. <https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/individualna-osvitnya-traektoriya/paket-distiplin-1.html> Аналіз НП 2016 р, індивідуальних НП здобувачів вищої освіти, що навчаються на ОП (4 курс - Стецюнова О.А., Шабельник А.О.) дозволяє констатувати, що ситуація з вибірковими дисциплінами змінилась на краще нещодавно, оскільки в наданих за запитом Індивідуальних планах здобувачів усі вибіркові дисципліни занесені в нормативні, вірковіть у НП 2016 р була умовна, оскільки передбачала вибір в одному семестрі між Другою іноземною мовою, Другою іноземною мовою (за професійним спрямуванням) і Другою іноземною мовою за фахом; між Музейною справою, Музеєзнавством та Музеями світу тощо. На сьогодні Порядок вільного вибору навчальних дисциплін для створення індивідуальної освітньої траєкторії доступно роз'яснений здобувачам за посиланням. <https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/individualna-osvitnya-traektoriya/poryadok-vilnogo-viboru-navchalnih-distiplin-dlya-stvorennya-individualnoi-osvitnoi-traektorii.html>; У НП 2020 р. зазначено набір вибіркових дисциплін Дисципліна 1...Дисципліна 16. Інструкція заповнення електронної заяви здобувача щодо вибору НД знаходиться за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/individualna-osvitnya-traektoriya/instruktsiya-zapovnennya-elektronnoi-zayavi-zdobuvacha-vishchoi-osviti-nau-na-vilnyi-vibir-navchalnih>

distsiplin.html Обов'язковим елементом навчання на бакалавраті за спеціальністю 242 туризм є підготовка і захист кваліфікаційної роботи, що передбачає можливість вільного вибору студентом теми з переліку, запропонованого кафедрою, або власної теми при належному обґрунтуванні, тобто є можливість спеціалізації у певному напрямі за бажанням здобувача. Повною відповідністю у межах підкритерію є така, коли здобувач вищої освіти може обрати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір викладачами/кафедрою/факультетом у ЗВО, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання. На даний момент ЗВО це забезпечує і це є сильною стороною програми. Каталог навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти (загальноуніверситетський вибір) для усіх рівнів вищої освіти знаходиться за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/individualna-osvitnya-traektoriya/paket-distsiplin-1.html>

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Перевірка ЕГ ОП, навчального плану дозволяє констатувати, що вони передбачають проходження практичної підготовки (ПП), яка формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної діяльності. ОП передбачено 4 ПП: вступ до фаху у 2 семестрі, виробнича практика з організації турподорожей у 4 семестрі, технологічна практика у 6 семестрі та переддипломна у 8 семестрі. всі по 2 тижні, окрім технологічної - 3 тижні. Перелік баз практик та договори з підприємствами-базами практик розташовані за посиланням http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_mtk/partners/ Аналіз звіту про СО, перевірка документів: звітів з виробничої та переддипломної практик (надані за запитом), договорів про практики на виробництвах, відгуків керівників з підприємств, а також опитування під час онлайн експертизи всіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (студентів, роботодавців, керівників практик від кафедри) дозволяє зробити висновок про те, що ПП здобувачів вищої освіти відбувається на достатньому рівні та дозволяє у повній мірі здобути компетентності, необхідні у подальшій професійній діяльності. Опитування здобувачів показало, що частина студентів самостійно знаходить собі місце виробничої (переддипломної практики), що підтверджується угодами в кількості 8. Для забезпечення ліцензованого обсягу здобувачів місцем виробничої практики (з розрахунку реалій туристичного бізнесу в Україні щодо спроможності взяти на практику не більше 3-х осіб одночасно (для туристичної компанії), а також з урахуванням даних відомостей про самооцінювання, в яких зазначено, що здобувачі можуть проходити практику на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу (з якими на даний момент угоди відсутні) рекомендовано розширити коло підприємств для проходження практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітньо-професійна програма "Туризмознавство", що реалізується на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у НАУ, дозволяє здобувачам вищої освіти набути ті soft skills, що зумовлені цілями ОП, зокрема подальшою професійною діяльністю випускників програми. Так, освітні компоненти (наприклад дисципліни "Комунікативний менеджмент", "Менеджмент в туризмі", "Основи наукових досліджень", всі види практик), методи та технології навчання, що використовуються на ОП, дозволяють здобувачам вищої освіти набути навички комунікації, лідерства, здатність брати на себе відповідальність, вміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. У той же час, експертна група може констатувати, що НАУ має чітку політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та, певною мірою, викладачів, через дослідження запитів здобувачів вищої освіти https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfeGN2LU-315pPFCmzkO9MEDHAWg63GkVC_XZVamyHgp1el4g/formrestricted, викладачів, працедавців щодо розвитку soft skills. <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-prorams.html>, Для здобувачів НАУ в Інституті новітніх технологій та лідерства працює стартап-школа <http://cnt.nau.edu.ua/uk/startap-shkola>, де здобувачі мають можливість набути теоретичні знання та придбати практичні навички у галузі розробки інноваційних стартапів; школа лідерства та громадянської свідомості <http://cnt.nau.edu.ua/uk/news/startuvala-shkola-liderstva-ta-gromadyanskoyi-svidomosti> НАУ-хаб <http://aviator.nau.edu.ua/nau-hub/52-nau-hub-tseprostir-neformalnoi-osvity-v-nau> - простір неформальної освіти в НАУ, місце для навчання та саморозвитку. Інституції для розвитку soft skills в НАУ є його сильною стороною. Докази наявності на ОП позааудиторних заходів для набуття соціальних навичок у студентів представлені на сторінці кафедри в соцмережах <https://www.facebook.com/tourism.nau/posts/2479530228930969>, при кафедрі працює гурток спортивного туризму <http://fmv.nau.edu.ua/%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%b9-%d0%b3%d1%83%d1%80%d1%82%d0%be%d0%ba-%d0%b7%d1%96-%d1%81%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be-%d1%82%d1%83%d1%80%d0%b8%d0%b7/>, а також студентська наукова проблемна група «Дослідження екскурсійного потенціалу м. Києва» <http://fmv.nau.edu.ua/%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%bo-%d0%bd%d0%bo%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%bo-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%bb%d0%b5%d0%bc%d0%bd%d0%bo-%d0%b3%d1%80%d1%83%d0%bf%d0%bo/>

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт (затверджені в установленому порядку вимоги до кваліфікації працівників, їх компетентностей, що визначаються роботодавцями і слугують основою для формування професійних кваліфікацій) за спеціальністю 242 «Туризм» відсутній. Освітня програма враховує вимоги стандарту вищої освіти, розробленого науково-методичною підкомісією № 242 «Туризм» науковометодичної комісії № 14 з транспорту та сервісу, затверджених наказом МОН України № 375 від 06.04.2016 р. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf> ОП-2020 «Туризмознавство» в Національному авіаційному університеті відповідає зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів з туризму, форм атестації та, в цілому, сукупності вимог щодо змісту та результатів освітньої діяльності ЗВО за першим рівнем вищої освіти в межах зазначеної спеціальності відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 №1556-УІІ, розділ III, ст. 10, п. 1. Потрібно відмітити як позитив періодичний перегляд та удосконалення освітньої програми. Так, порівняння ОП 2018 та 2020 року показує збільшення кількості та різноманітності вибіркових дисциплін, перелік яких на сьогодні розміщений за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/individualna-osvitnya-traektoriya/paket-distiplin-2.html>

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану 2016 р. дозволяє констатувати, що тижневе аудиторне навантаження здобувачів, які навчаються на випускному курсі складало від 26 год на першому курсі до 22 год. на старших курсах. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Потрібно зауважити, що для дисциплін нормативної частини циклу професійної і практичної підготовки та іноземних мов спостерігається більший відсоток аудиторних годин (до 62% для деяких обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки, наприклад, вищої і прикладної математики), для вибіркових дисциплін менший (до 30 % для блоку вибіркових навчальних дисциплін, наприклад, для дисципліни Геополітика і туризм). Спількування зі студентами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг студентів щодо навантаження та на обсяг самостійної роботи. Здобувачі зауважили, що на освітній програмі оптимальне співвідношення фактичного аудиторного навантаження та самостійної роботи, а викладання освітніх компонентів (види, методи навчання і контролю) забезпечують набуття фахових компетентностей і соціальних навичок.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на освітній програмі «Туризмознавство» не здійснюється. Однак, в університеті обговорюється впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес з роботодавцями <https://nau.edu.ua/ua/news/2019/11/dualna-osvita-v-zakladah-vishchoi-osviti-aviatsiynogo-spryamuvannya.html>. Рекомендовано: розширювати можливості дуальної освіти з можливістю вивчення здобувачами частини дисциплін (або їх модулів в межах підприємств).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Експертна група, провівши аналіз освітньої програми, встановила, що теоретичний і практичний зміст повністю відповідає предметній області. Сильною стороною ОП є поглиблене вивчення географії туристичної індустрії та іноземних мов. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям..Інституції для розвитку soft skills в НАУ є його сильною стороною. Повною відповідністю у межах підкритерію є така, коли здобувач вищої освіти може обрати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір викладачами/кафедрою/факультетом у ЗВО, незалежно від спеціальності чи підрозділу, який забезпечує її викладання. На даний момент ЗВО це забезпечує і це є сильною стороною програми..

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

а фактом нормативна частина навчального плану перевищена на 0,5 кредита ($180,5/60=240,5$) що є недоліком. Слабкою стороною є те, що при перегляді ОП (змінах 2020 р.) ОК, які забезпечують знання з економіки та безпеки

туризму переведені у вибіркові дисципліни, що порушує вимоги стандарту вищої освіти. Рекомендовано в нормативній частині ОП 2020 р. додати ОК або їх модулі, які б забезпечували знання з економіки туризму та безпеки туризму. Для забезпечення ліцензованого обсягу здобувачів місцем виробничої практики (з розрахунку реалій туристичного бізнесу в Україні щодо спроможності взяти на практику не більше 3-х осіб одночасно (для туристичної компанії), а також з врахуванням даних відомостей про самооцінювання, в яких зазначено, що здобувачі можуть проходити практику на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу (з якими на даний момент угоди відсутні) рекомендовано розширити коло підприємств для проходження практик. Рекомендовано: розширювати можливості дуальної освіти з можливістю вивчення здобувачами частини дисциплін (або їх модулів в межах підприємств).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. Наявні зауваження можуть бути виправлені протягом короткого часу. Реалізація рекомендацій підсилить програму.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Національного авіаційного університету у 2020 році було затверджено Вченою радою НАУ 19 грудня 2019 року та відповідно до цього документу здійснювався набір на ОП «Туризмознавство». Вони є чіткими та прозорими, у повній мірі відображають правила та процедури проведення вступної кампанії 2020 року, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому разом з додатками оприлюднені на сайті приймальної комісії НАУ та доступні за посиланням (<http://pk.nau.edu.ua/pravyula-pryiotu-2020/>). Для здобуття вищої освіти приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, - для здобуття ступеня бакалавра.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Під час вступної кампанії, яка проводиться на конкурсній основі абітурієнт окрім стандартного пакету документів (копія документа, що посвідчує особу, свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти та ін.) має надати підтверджуючий сертифікат, що містить результати зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО). Перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних іспитів, творчих конкурсів) наведено у Додатку 1 Правил прийому, який також розміщено на сайті приймальної комісії (http://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/Dodatok-1_08082020.pdf). Абітурієнти, які беруть участь в конкурсі на базі повної загальної середньої освіти на ОП «Туризмознавство» надають сертифікати за такими предметами з відповідними коефіцієнтами: українська мова та література (0,2), іноземна мова (0,35), географія або математика (0,35). Для небюджетних пропозицій ОП «Туризмознавство» замість географії або математики абітурієнти надають сертифікат з історії України (0,35). У Додатку 6 Правил прийому (<http://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Dodatok-6.pdf>) наведено перелік осіб, які можуть отримати додаткові бали рейтингу за рахунок визначних успіхів у вивченні профільних предметів. В цілому правила прийому на навчання за освітньою програмою «Туризмознавство» враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Звіт про СО освітньої програми «Туризмознавство» в Національному авіаційному університеті містить інформацію про тимчасове положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету, яке було затверджено ректором 13 грудня 2016 року. Експертною групою було встановлено, що питаннями академічної мобільності в Національному авіаційному

університеті займається Інститут новітніх технологій та лідерства, а саме сектор академічної мобільності (<http://cnt.nau.edu.ua/pro-sektor-akademichnoyi-mobilnosti>). Також в університеті затверджене та введене в дію на підставі наказу ректора Університету «Про введення в дію рішень Вченої ради університету» від 26 червня 2019 року (протокол № 6) від 09 липня 2019 року № 336/од відповідне «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_18_07_19.pdf). Дане положення доступно та прозоро встановлює механізми існування академічної мобільності в університеті. Результати діяльності сектору академічної мобільності у першому семестрі 2019/2020 навчального року висвітлені у звіті, який є доступним за посиланням (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/zvit_sam_2019-min.pdf). Через карантинні умови, а також адміністративні зміни в ЗВО наразі академічна мобільність серед здобувачів вищої освіти майже відсутня, в тому числі і на ОП “Туризмознавство”.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, які можуть бути отримані в неформальному освітньому середовищі знаходиться в полі автономії закладу та на момент проведення акредитації не врегульоване законодавчо. Під час зустрічі з керівництвом університету експертна група уточнила позицію закладу стосовно цього питання. Наразі в університеті ще не визначено конкретних та прозорих механізмів визнання результатів навчання, які було отримано у неформальній освіті. Позиція керівництва університету є такою, що потребує загальновизнаних сертифікатів, які видаються авторитетними організаціями чи закладами вищої освіти на підтвердження результатів навчання, які було отримано в неформальному середовищі. Втім, у Положенні про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://cutt.ly/cg5xXB0>) від 1 березня 2020 року, зокрема в пункті 3.34 міститься інформація стосовно визнання результатів неформальної освіти в університеті. Такі результати можуть бути визнані за умови порівняльного аналізу ОП з документами, які підтверджують результати неформальної освіти здобувача. Загалом в університеті все ще відбувається обговорення цього питання, яке в перспективі дозволить виробити цілісну та послідовну політику закладу в питаннях, які стосуються неформальної освіти. Слід також зазначити про те, що деякі зі студентів ОП проходили дистанційні курси на освітніх платформах (наприклад, Прометеус) і мають сертифікати з вивчення іноземних мов. Це свідчить про нагальність вирішення питання політики визнання результатів, які було здобуто в неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: Правила прийому разом з додатками оприлюднені на сайті приймальної комісії НАУ і є чіткими та прозорими, у повній мірі відображають правила та процедури проведення вступної кампанії, не містять дискримінаційних положень, а також враховують особливості ОП “Туризмознавство”. Існує “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність”, яке регулює процеси академічної мобільності в НАУ. Позитивні практики: сайт приймальної комісії НАУ є досить інформативним та корисним для абітурієнтів та інших зовнішніх стейкхолдерів університету. Правила вступу враховують інтереси групи абітурієнтів, які мали успіхи у Всеукраїнських олімпіадах та інших заходах, визначених Додатком 6 до Правил Прийому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: В університеті не вироблено конкретної та послідовної політики з приводу питань визнання результатів неформальної освіти. Відсутність академічної мобільності на ОП “Туризмознавство” через карантинні обмеження. Рекомендується визначити політику університету стосовно питання визнання результатів навчання, які було здобуто в неформальному середовищі, базуючись на концепції автономії ЗВО і ознайомленні з практиками політик щодо неформальної освіти в українських та зарубіжних ЗВО. Також рекомендується дослідити можливості академічної мобільності в умовах пандемії і працювати над інтеграцією академічної мобільності, адаптованої до нових карантинних умов. Додатково поінформувати студентів про наявні можливості академічної мобільності, а також політику визнання результатів неформальної освіти в НАУ.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Пріоритет під час визначення рівня відповідності Критерію 3 надається підкритеріям 3.1 та 3.2 через їх актуальність та фундаментальну важливість для усього університету та ОП "Туризмознавство". Правила прийому враховують особливості освітньої програми та інтереси усіх абітурієнтів, а це доводить їх прозорість та ефективність. Підкритерії 3.3 та 3.4 наразі є більш другорядними в умовах світової пандемії, але експертна група наголошує, що процеси академічної мобільності та визнання результатів неформальної освіти мають місце під час карантинних умов через адаптацію до них, тому ці питання потребують нагального вирішення.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація навчання і викладання регламентується чинними нормативно-правовими документами, а також системою внутрішніх положень НАУ, зокрема і системою менеджменту якості (<https://cutt.ly/Xg5zAQI>) Основними видами навчання є різні види лекцій, практичні та семінарські заняття, консультації, самостійна робота, практики з використанням різних методик викладання. Здобувачі під час інтерв'ювання відзначили, що вони є активними учасниками процесу навчання і освітній процес відповідає їх інтересам та потребам. Під час бесіди здобувачі позитивно оцінили навчання за ОП. З метою врахування думки здобувачів щодо форм і методів навчання, проводять їх періодичні опитування (1 раз на семестр). Гарантом ОП були надані матеріали анонімного анкетування здобувачів, у т.ч. стосовно рівня задоволеності методами навчання і викладання. Побаження студентів щодо збільшення годин на вивчення іноз. мови та її вивчення у 7 і 8 семестрах було враховано під час перегляду ОП - години збільшено і перерозподілено для вивчення в усіх семестрах. Також здобувачі можуть обрати другу іноземну мову з переліку 8 мов: французька, іспанська, німецька, китайська, корейська, турецька, японська, арабська. Студентоцентрований підхід реалізується чітко визначеними процедурами оцінювання досягнення ПРН, вільним вибором дисциплін, можливістю отримання індивідуального графіка навчання, обранням вивчення другої іноземної мови. Здобувачі ВО реалізують можливість вибору вибіркових компонентів ОП у відповідності до Порядку вільного вибору навчальних дисциплін для створення індивідуальної освітньої траєкторії (<https://cutt.ly/og5zFnu>). Здобувачі обирають дисципліни з двох каталогів – загальноуніверситетського вибору (<https://cutt.ly/jg5zHs9>) та фахового вибору (<https://cutt.ly/Lg5zJDT>) Академічна свобода реалізується під час вибору тем курсових та кваліфікаційних робіт, тем НДР, місця проходження практики. Унікальною ідеєю ЗВО є впровадження наскрізного міждисциплінарного курсового проекту зі сталого розвитку (<https://cutt.ly/Vg5xtot>) Для проведення занять використовується комп'ютерна техніка, для дистанційного навчання залучено ресурсний потенціал Гугл-сервісів – Classroom і Meet – НАУ має корпоративну платформу. Гарантом надано коди доступу до Гугл-класів. Натомість, в освітньому процесі не застосовуються спеціальні програмні продукти для сфери туризму, на кшталт: Amadeus selling platform, Парус: Підприємство (Парус – Туристичне агентство), Само-тур. Здобувачі ознайомлені тільки з демо-версіями та мобільними додатками цих продуктів. В умовах запровадження обов'язкового дистанційного (та змішаного) навчання ЗВО проводить анонімні опитування здобувачів та НПП щодо оцінки дистанційного навчання. (<https://cutt.ly/sg5zZsM>; <https://cutt.ly/qg5zClu>; <https://cutt.ly/2g5zBlI>). Найбільша частка опитаних оцінює ефективність дистанційного навчання на середньому рівні. Відтак, форми та методи навчання в межах ОП загалом відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами зустрічей з'ясовано, що здобувачі ВО поінформовані про особливості навчання на даній ОП. Інформація надається відкрито і зрозуміло, а викладачі сприяють її поширенню та поясненню. (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/ects/>); http://fmv.nau.edu.ua/en/structure/department_ua/k_mtk/nmz/oor/). Наприклад, студентам надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (це визначено у робочих програмах, силабусах та в «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю»). Сильною стороною щодо надання своєчасної інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання є діяльність деканату факультету «Міжнародних відносин» та кафедри «Міжнародного туризму та країнознавства» НАУ. На сайті факультету розміщено Графік проведення годин корпоративної культури кураторами (із зазначенням корпоративної пошти кураторів для оперативного спілкування), на вкладці кафедри здобувачі можуть ознайомитися з ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Заявлена ціль – формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації та туризму; підготовка

висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати туристичну діяльність на національному і міжнародному ринку туристичних послуг та в авіаційному секторі забезпечується постійним залученням здобувачів для досліджень. Результати досліджень професорсько-викладацького складу та здобувачів використовуються під час написання кваліфікаційної роботи та презентуються на конференціях і публікуються у формі статей у наукових виданнях (щорічна Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Політ. Сучасні проблеми науки»; Всесвітній конгрес «Авіація у XXI столітті», Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні міжнародні відносини: актуальні проблеми теорії і практики – 2020», XLIV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасної науки», XIV Всеукраїнська практично-пізнавальна конференція) (http://fmv.nau.edu.ua/en/structure/department_ua/k_mtk/). Приклади публікацій студентів: 1. Катаной А. Д., Ткачук Л. М. Регіональні студії міського туризму у Європі: досвід для України. Індустрія туризму й сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 80-річчя Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, 28 жовтня 2020 р.) / відпов. ред. Л. В. Ільїн. Луцьк : ПП Іванюк, 2020. –с.102-106 За посиланням http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/konf_program_2020_New.pdf - можна ознайомитися з програмою I Міжнародної науково-практичної конференції “СУЧАСНІ МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ 2020” , де в секції “Міжнародний туризм” заявлено 10 студентів ОП “Туризмознавство”. Експертною групою було проаналізовано теми кваліфікаційних робіт, вони є актуальними для сфери туризму (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/41578>) . Кафедрою міжнародного туризму та країнознавства НАУ виконується науково-дослідницька тема «Науково-практичні засади модернізації туристичного комплексу України» (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/44522>). Здобувачі вищої освіти під керівництвом викладачів кафедри беруть участь у виконанні цієї, що знаходить відображення у спільних публікаціях. На кафедрі створено студентський науковий гурток зі спортивного туризму (керівник – доцент Фокін С. П.) та проблемну групу «Дослідження екскурсійного потенціалу м. Києва» (керівник – доцент Ткачук Л. М.). До потреб здобувачів функціонує Центр організації освітньо-наукової діяльності студентів та молодих учених (<https://cutt.ly/Qg5xa8o>) та стартап-школа (<http://cnt.nau.edu.ua/uk/startap-shkola>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до діючого законодавства у НАУ наявний «Моніторинг освітніх програм» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-prorams.html>). Положення про освітні програми НАУ чітко регламентує процедуру моніторингу та перегляду ОП щорічно (або два рази на рік за належної аргументації) за результатами моніторингу (<https://cutt.ly/jg5xjgR>). Ініціаторами процедури перегляду є безпосередні учасники реалізації освітньої програми, внутрішні та зовнішні стейкхолдери. Підстави, форма та ініціатори внесення пропозицій щодо перегляду освітньої програми з урахуванням рівня інституційної структури системи внутрішнього забезпечення якості НАУ визначається «Порядок надання пропозицій щодо перегляду освітніх програм». Викладачі оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик, що знаходить відображення у перегляді змісту навчальних дисциплін, конспектів лекцій та робочих програм. (Методичні рекомендації до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни - <https://drive.google.com/drive/folders/1trkaPJYckiJFfSoQZP8EGHgSSwxkr1U6>). Навчальний контент періодично оновлюється (проаналізовано декілька РП за 2017 і 2019 рр.), так в змісті РП «Туроперейтинг» у 2019 році додано тему «Специфіка діяльності топових туристичних операторів», в РП «Географія туризму» додано тему «Глобальні та регіональні зміни в географії туризму в 2020 році». Щорічно перегляд змісту освітніх компонентів обговорюється на засіданнях та науково-методичних семінарах кафедри («Сучасний навчально-методичний комплекс дисципліни: яким йому бути?», 2017 р.; «Актуальні проблеми розвитку ринку туристичних послуг України», 2018 р.; «Регіональні студії: проблеми імплементації в освітній процес» - 2020 р.). Проте експертна група зазначає невідповідність наведеної в деяких РП («Туроперейтинг», «Статистика туризму», «Економіка туристичного підприємства») рейтингової системи оцінювання знань загальноприйнятої в НАУ (на екзамен припадає 12 балів замість 40 балів передбачених у відповідному положенні).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності визначається Стратегією розвитку НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/strategy-2030.html>). Створено організаційні умови реалізації права на академічну мобільність і участі в грантових програмах учасників освітнього процесу (HORIZON 2020, ERASMUS+, FULLBRIGHT, MEVLANA тощо (<http://cnt.nau.edu.ua/uk/sector-akademichnoyi-mobilnosti>)). У рамках реалізації Стратегії інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти в НАУ (http://imco.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/internationalization_strategy.pdf), кафедра міжнародного туризму та країнознавства ініціювала укладання договору про співпрацю в сфері освіти та науки із Університетом Альпен-Адрія (м. Клагенфурт, Австрія). В даному університеті за програмою обміну (академічна стипендія в Австрії) проходили навчання здобувачі ОП Дідковська А., Будкевич І., Грицаюк В. у 2015-16 н.р. Науково-педагогічні працівники кафедри приймають участь у наукових конференціях за кордоном: Республіка Молдова, Польща, Болгарія, Румунія; стажування за кордоном пройшли Беркова О, Борисюк О., Мархонос С. (Higher School of Social and Economic in Przeworsk) (про підтвердження стажування студентами та викладачами надано докази в систему з посиланням на гугл-диск).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами є: наявність у Національному авіаційному університеті системи менеджменту якості і розробленого переліку документації для регламентації процесів; наявність «Положення про освітні програми НАУ», яке чітко регламентує процедуру моніторингу та перегляду ОП щорічно (або два рази на рік за належної аргументації) за результатами моніторингу; добре налагоджена робота деканату та кафедри, що обумовлює надання оперативної інформації здобувачам вищої освіти для вирішення нагальних питань освітнього процесу; можливість обрання здобувачами вивчення другої іноземної мови з переліку 8 мов. Позитивною практикою зазначаємо унікальну ідею ЗВО щодо впровадження наскрізного міждисциплінарного курсового проекту зі сталого розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкою стороною є: відсутність участі здобувачів в міжнародних програмах та стажуваннях після 2016 року. Недоліком є: невідповідність наведених в РП (в трьох) рейтингової системи оцінювання знань загальноприйнятої в НАУ (в РП вказано 88 поточних балів і 12 винесено на екзамен, за положенням НАУ - 60 поточних і 40 екзаменаційних) . Рекомендація: здійснити перевірку РП освітніх компонентів та виправити невідповідності у системі оцінювання знань; сприяти залученню студентів до он-лайн міжнародних стажувань .

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП по критерію відповідає рівню В, так рівень викладання і навчання за ОП «Туризмознавство» відбувається з урахуванням наукових досягнень і сучасних практик у галузі туризму, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності НАУ. Недоліки пов'язані з неточностями у РП не є суттєвими та можуть бути виправлені, перспектива участі в міжнародних проектах може бути реалізована.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання забезпечуються за рахунок відкритості доступу до нормативних документів системи менеджменту якості НАУ. Під час інтерв'ювання здобувачів з'ясовано, що також інформація про форми контрольних заходів доноситься до здобувачів ВО на першій годині корпоративної культури наставником академічної групи. Формами контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП «Туризмознавство» за першим бакалаврським рівнем є поточний і підсумковий контроль за результатами семестру (залік або екзамен) та державна атестація у формі атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. Поточний контроль здійснюється протягом семестру за 2 модулями під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, виконання індивідуальних завдань і оцінюється сумою набраних балів. Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту практичних робіт, роботи з контурними картами, виконання розрахункових, домашніх, творчих та інших завдань, тестування, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими здобувачам ВО, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю (nau.edu.ua/ua/menu/quality/sistema-menedzhmentu-yakosti-nau/dokumentatsiya-sistemi-menedzhmentu-yakosti-universitetu/) Формами підсумкового контролю за ОП «Туризмознавство» є екзамени, заліки, диференційовані заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Експертною групою перевірено, що здобувачі вищої освіти реалізують академічну свободу, самостійно обирають тему курсової та кваліфікаційної роботи. Методичні вказівки та рекомендації до виконання дипломних робіт для студентів спеціальності 242 «Туризм» є у вільному доступі для здобувачів і розміщені на вкладці «Кафедра міжнародного туризму та країнознавства» сайту «Факультету міжнародних відносин» (http://fmv.nau.edu.ua/en/structure/department_ua/k_mtk/nmz/metod-

rekomend/). Тематика кваліфікаційних робіт 19-20 навчального року розглянуто по базі репозитарію НАУ (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9123>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений 04.10.2018 року. В стандарті передбачено атестацію у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат і оприлюднена. Вивчення звіту самооцінювання, наданих додаткових доказів та сайту НАУ підтверджує дотримання всіх вимог. Кваліфікаційні роботи перевіряються на плагіат за допомогою сервісу Unicheck і розміщуються у репозитарії НАУ. Надано звіти перевірки кваліфікаційних робіт Коршун Н. та Коваленко А. Програма атестаційного екзамену за структурою та змістом відповідає вимогам стандарту ВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Процедура проведення контрольних заходів у НАУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (пункт 4.4), а також Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю, які оприлюднені на офіційному сайті НАУ. Об'єктивність оцінювання знань студентів забезпечується тим, що семестровий екзамен здійснюється комісією, яку очолює завідувач кафедри шляхом виконання студентом письмової екзаменаційної роботи. Екзамени за узгодженням з завідувачем кафедри можуть бути проведені і усно. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти, останні відмітили об'єктивність екзаменаторів, відсутність випадків конфлікту інтересів або оскарження результатів контрольних заходів під час навчання на ОП, що акредитується. При вивченні різних регламентуючих документів НАУ не визначено наявність чіткого механізму оскарження результатів контрольних заходів. Інтерв'ювання здобувачів свідчить про їх необізнаність щодо існуючих правил та практики їх застосування. Однак на даний ОП, за результатами інтерв'ю з фокус-групами оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика і процедури дотримання академічної доброчесності (АД) в НАУ регулюється низкою документів: Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату, Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат, Декларація про дотримання АД здобувача вищої освіти НАУ, Декларація про дотримання АД науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника НАУ, що є складовими Документації системи забезпечення якості університету. (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/sistema-menedzhmentu-yakosti-nau/dokumentatsiya-sistemi-menedzhmentu-yakosti-universitetu/>). Підписаний договір з компанією «Антиплагіат», в рамках підписаного Меморандуму з МОН щодо безкоштовної перевірки всіх дисертаційних робіт, які будуть захищатися в університетах України. Меморандум передбачає вільний доступ до сервісу Unicheck (<https://unicheck.com/>). ЗВО розмістив на сайті «Аналітичний звіт щодо впровадження системи академічної доброчесності в НАУ» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>). Політика, стандарти і процедури дотримання АД реалізується через відділ аналітики та управління інформацією (що зазначено нач. відділу Гізун Андрієм Івановичем під час зустрічей). Дотримання АД здійснюється через: обов'язкову перевірку кваліфікаційних робіт студентів та наукових, методичних робіт викладачів на наявність плагіату. Запобігання порушення академічної доброчесності здійснюється шляхом: розміщення на офіційному сайті та у репозитарії університету навчально-методичних і наукових робіт НПП, кваліфікаційних робіт здобувачів ВО. Кваліфікаційна робота студентів ОП «Туризмознавство» ОС «бакалавр» передається для обов'язкової перевірки на академічний плагіат в термін не пізніше 5 календарних днів перед засіданням ЕК. Для цієї процедури застосовується сервіс «Unicheck» (надані звіти перевірки кваліфікаційних робіт на наявність текстових збігів). На випускових кафедрах формуються Експертні ради в складі не менше 5-ти осіб, що мають науковий ступінь, та 3-ох представників студентства під головуванням завідувача кафедри. Експертна рада приймає рішення щодо допуску до захисту студентів, роботи яких мають задовільний чи високий рівень оригінальності тексту і оформлює своє рішення в письмовій формі, яке надається відповідальному на рівні факультету не пізніше ніж за 2 календарні дні з моменту одержання звітів подібності. Представниками академічного персоналу зазначено наявність одного випадку порушення академічної доброчесності здобувачем – усунення порушення відбувалось шляхом доопрацювання кваліфікаційної роботи терміном в 2 календарні дні. Академічна доброчесність популяризується шляхом

ознайомлення з нормативною документацією НАУ щодо академічної доброчесності, підписання кожним учасником освітнього процесу (здобувачами і НПП) Декларації про дотримання академічної доброчесності. За інформацією надану здобувачами в НАУ існує «Година корпоративної культури» на початку кожного навчального року, на якій також розглядають питання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами є: наявність декларацій про дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками; наявність «Аналітичного звіту щодо впровадження системи академічної доброчесності в Національному авіаційному університеті». Позитивною практикою є: наявність «Години корпоративної культури» де під час зустрічі наставника з академічною групою здійснюється інформування здобувачів про академічну доброчесність, основні аспекти освітнього процесу та публічними документами, що регламентують освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність чіткого механізму оскарження результатів контрольних заходів. Рекомендація: доповнити відповідні регламентуючі документи правилами оскарження результатів контрольних заходів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Програма по критерію в основному відповідає критерію 5, недоліки не є суттєвими. Критерії оцінювання знань студентів є чіткими, зрозумілими, перебувають у відкритому доступі та дозволяють з'ясувати рівень засвоєння запланованих результатів навчання. Постійно імплементуються процедури, спрямовані на запобігання плагіату та дотримання академічної доброчесності. Зазначене дозволяє зробити висновок про відповідність ОП рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Грунтуючись на відомостях про самооцінювання НАУ та за результатами проведеної зустрічі з науково-педагогічним персоналом, що викладає на ОП «Туризмознавство», експертна група констатує, що ЗВО належним чином обґрунтував та надав раціональне пояснення щодо кожної дисципліни в межах академічної або професійної складових кваліфікації кожного викладача. Склад НПП, які реалізують освітній процес, дозволяють на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти. НПП кафедри активно займаються науковою роботою, здійснюють співпрацю в рамках виконання спільних наукових досліджень. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям та програмним результатам навчання. Гарантом ОП є д.геогр.н., проф. Дудник І.М., досвід та академічна кваліфікація якого дозволяють фахово викладати відповідні навчальні дисципліни та ефективно здійснювати координацію освітньої діяльності за даною ОП. За останні 5 років науково-педагогічним персоналом кафедри відповідно до спрямованості ОП підготовлено такі матеріали: Навчально-методичні посібники та підручники: - Географія : (рівень стандарту) : підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Валерій Пестушко, Ганна Уварова, Андрій Довгань. – Київ : Генеза, 2019. – 160 с. : іл.; - Пестушко В.Ю. Географія (рівень стандарту) : підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти / В.Ю.Пестушко, Г.Ш. Уварова, А.І. Довгань. - Київ. : Генеза, 2018. - 192с. : іл - Пестушко В.Ю. : підруч. для 9-го кл. закл. загальноосвіт. навч. закл. / В.Ю. Пестушко, Г.Ш. Уварова, А.І. Довгань. - Київ. : Генеза, 2017. – 272с. : іл.; - Пестушко В.Ю. : підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / В.Ю. Пестушко, Г.Ш. Уварова, А.І. Довгань. - Київ. : Генеза, 2016. – 272с. : іл.; - Пестушко В.Ю. Туризм. Вступ до фаху: навч. посіб. / В. Ю. Пестушко – К: НАУ, 2015. – 276 с.; Монографії: - Динаміка і структура наукового пошуку в галузі туризму і рекреації в Україні: аналітична доповідь / Г. В. Балабанов, В. С. Сайчук. – К.: НАУ, 2017. – 100 с.; Кафедрою міжнародного туризму та країнознавства НАУ виконується науково-дослідницька тема «Науково-практичні засади модернізації туристичного комплексу України» (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/44522>) під керівництвом

Дудника І.М. , гаранта ОП. На кафедрі працює 10 осіб з науковими ступеннями і званнями (2 доктора наук і 8 кандидатів наук). Кадрове забезпечення освітнього процесу на ОП «Туризм» відповідає вимогам, що наведені у Постанові Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». Експертна група констатує, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Водночас, викладацькому складу кафедри рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку підручників та посібників для дисциплін, які є професійно-орієнтованими.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів для реалізації ОП є прозорими. Цей процес регламентовано «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті» (<https://cutt.ly/Mg5xxbo>). Застосування процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників відповідають загальноприйнятим положенням чинного законодавства. Процедура конкурсного відбору включає наступні етапи: оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад (інформація подається на сайті Університету та у ЗМІ); створення конкурсної комісії наказом ректора; розгляд заяв і документів кожного претендента; попереднє обговорення кандидатур претендентів на заміщення вакантних посад на засіданнях кафедр у присутності претендента (у разі відсутності претендента кандидатура обговорюється лише за його письмової згоди); рішення вченої ради про обрання на посаду науково-педагогічного працівника є підставою для укладання контракту з обраною особою і видання наказу про укладання трудового договору (контракту). Рекомендації кафедри та конкурсної комісії передаються на розгляд Вченої ради факультету, рішення затверджується на Вченій раді університету. Контракт (безстроковий, строковий трудовий договір) з НПП укладається на період який індивідуально визначається конкурсною комісією за результатами набутих професійних та особистісних якостей претендента на заміщення вакантної посади. За результатами інтерв'ювання НПП при проведенні процедури конкурсного відбору до уваги не беруться результати опитувань студентів та рейтинг науково-педагогічного працівника (положення про який затверджено у 2019 році «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу Національного авіаційного університету»).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу регулюється низькою документів: «Положенням про освітні програми Національного авіаційного університету», «Положенням про Раду з якості Національного авіаційного університету», «Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (зі змінами), «Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті» (<https://cutt.ly/lg5xcU1>). Заклад вищої освіти залучає роботодавців до рецензування ОП, проведення візит-лекцій, тренінгів, ворк-шопів, залучення до участі у науково-практичних семінарах, на яких обговорюються тренди розвитку туристичного бізнесу, вимоги до компетентностей випускників, організації практик. В наданих додаткових доказах представлені посилання на роліки у «Фейсбук» щодо проведення занять професіоналами-практиками в Готель «Hyatt Regency Kiev» (<https://www.facebook.com/tourism.nau/posts/2390910604459599>) , в Управлінні туризму та промоцій Київської міської державної адміністрації, у Представництві Польської туристичної організації в Україні та ін. Системна співпраця налагоджена з Державним агентством розвитку туризму України, управлінням туризму та промоцій Київської міської державної адміністрації, Українською Асоціацією медичного туризму, Представництвом Польської Туристичної Організації в Україні, туроператором Coral Travel, туроператором «Каліпсо Україна», туроператором Join UP!, туристичним агентством «YaTravel», готелем «Хаятт Ріджесі Київ», «СП КОНТАКТ». Надані за запитом експертної групи документальні підтвердження угод про співпрацю з туроператором «Каліпсо Україна», туроператором «Join UP» та іншими організаціями.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час інтерв'ювання стейкхолдерів була підтверджена інформація, яка зазначена у самозвіті щодо залучення роботодавців та професіоналів-практиків до аудиторних занять. Перед здобувачами під час проведення аудиторних занять за різними дисциплінами виступали протягом 2019-2020 рр. представники роботодавців та професіоналів-практиків. У 2020 році в рамках вивчення дисципліни «Туроперейтинг» перед студентами 4 курсу виступила організатор авторських турів Веселовська Юлія, яка поділилась досвідом організації турів; було проведено лекцію з «Туроперейтингу» зі студентами 4 курсу на тему: «Практичні секрети проектування туру, калькуляція та роботи з туристами» (провідний менеджер туристичної компанії «Каліпсо» Анастасія Коробко). У 2019 р. перед студентами 4 курсу виступив представник туристичного оператора Join UP з доповіддю, присвяченій логістиці в туризмі; на лекційному занятті з дисципліни «Організація ресторанного господарства» відбулася зустріч з нутриціологом Ольгою Карпенко, виступ якої був присвячений основам здорового харчування.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. У НАУ затверджено «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Національного авіаційного університету». Викладачі підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Положенням не рідше одного разу на п'ять років. Усі НПП, задіяні в реалізації освітнього процесу за ОП пройшли відповідне підвищення кваліфікації згідно умов положення. У НАУ розроблено «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу Національного авіаційного університету». В положенні зазначено, що результати рейтингової оцінки застосовуються під час прийняття рішень щодо морального та матеріального заохочення НПП Університету та конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП тощо. Процедура та механізм матеріального заохочення НПП визначається в Положенні про преміювання та матеріальне заохочення. В результаті зустрічей з академічним персоналом ЕГ з'ясувала відсутність реалізації зазначених положень в реалізації освітнього процесу. Інструментом матеріальної мотивації в НАУ зазначено преміювання у розмірі 5000 (п'ять тисяч) гривень за публікації у виданні, що індексується науково-метричними базами даних Web of Science або Scopus. Надано додатково доступ до документів зазначених у Відомостях СО - Розпорядження НАУ від 04.03.2020 щодо Преміювання працівників університету за публікації у Scopus. При спілкуванні з персоналом підтверджено преміювання Мархонос С.М. за публікацію статті з індексуванням Scopus. В НАУ при Інституті новітніх технологій та лідерства функціонує Центр організаційного розвитку та лідерства <http://cnt.nau.edu.ua/uk/centr-organizacijnogo-rozvytku-i-liderstva>, в рамках роботи якого проводяться заходи неформальної освіти для науково-педагогічних працівників, в рамках роботи якого проводяться: школа викладацької майстерності, ораторського мистецтва, інтерактивні заняття з розвитку «softskills» (м'яких навичок) зі спрямованістю на налагодженість організувати спільну діяльність та групову роботу, проведення зустрічей з експертами вищої освіти, курси англійської мови професійного спрямування для викладачів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На основі результатів інтерв'ю з викладачами та аналізу чинних документів, встановлено, що розвиток викладацької майстерності здійснюється здебільшого традиційними засобами через проведення відкритих занять, взаємовідвідування з подальшим обговоренням та поширенням передового досвіду для викладання дисциплін освітньої програми. Експертною групою визначено, що система матеріального стимулювання НПП щодо розвитку викладацької майстерності в НАУ відсутня. На основі вивчення результатів опитування здобувачів та під час їх інтерв'ювання визначено, що результати оцінювання майстерності викладання студентами не впливають на процес стимулювання викладацької майстерності НПП. Система заохочення НПП нематеріального характеру реалізується через нагородження грамотами, подяками від завідувача кафедри, декана факультету, ректора університету та представлення до заохочувальних відзнак МОН України. В НАУ щорічно проводить конкурс на кращі монографії, підручники, навчальні посібники та довідкові видання. У 2018 р. серед найкращих було визнано навчальний посібник доцента кафедри міжнародного туризму та країнознавства Пестушко В.Ю. «Туризм. Вступ до фаху». (<https://cutt.ly/ng5xbal>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами є: заклад вищої освіти преміює НПП за наукові публікації у виданні, що індексується науково-метричними базами даних Web of Science або Scopus у розмірі 5 тис.грн. Позитивною практикою є щорічне проведення в НАУ конкурсу на кращі монографії, підручники, навчальні посібники та довідкові видання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкими сторонами є: відсутність матеріального стимулювання НПП щодо розвитку викладацької майстерності; відсутність врахування оцінювання викладацької майстерності студентами при стимулюванні її розвитку з боку ЗВО. Рекомендація: удосконалити внутрішню систему забезпечення якості в частині процедури конкурсного відбору, системи преміювання та стимулювання підвищення викладацької майстерності за результатами опитування здобувачами та результатів рейтингу НПП. Рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку підручників та посібників для дисциплін, які є професійно-орієнтованими.

Рівень відповідності Критерію 6.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Під час виїзної експертизи експертна група підтвердила достовірність представленої ЗВО інформації про академічну та професійну кваліфікацію викладачів, залученню до реалізації освітньої програми роботодавців та професіоналів практиків. Визначені недоліки не є принциповими. ОП «Туризмознавство» по критерію 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фактичне ознайомлення експертів з матеріально-технічним забезпеченням освітньої програми «Туризмознавство» відбулося під час окремої зустрічі із застосуванням технологій відеозв'язку. Гарант освітньої програми надав експертній групі доступ до відеоролику з презентацією університету, а також провів онлайн-екскурсію корпусом №7. Під час зустрічі експертній групі було продемонстровано комп'ютерні класи, аудиторний фонд, актову залу, спортивну залу та приміщення кафедри. Усі продемонстровані приміщення на думку ЕГ перебувають у задовільному стані та дозволяють повноцінно їх використовувати у навчальному процесі. Однак, за інформацією, яку було отримано ЕГ під час декількох зустрічей комп'ютерне обладнання на кафедрі, а також те комп'ютерне обладнання, яке використовується під час занять не завжди технічно відповідає вимогам для його експлуатації. У даному випадку мова йде як про апаратне, так і програмне забезпечення комп'ютерів. Негативним чином відображається на якості проведення занять майже повна відсутність фахового програмного забезпечення на ОП «Туризмознавство», що було підтверджено під час проведення фокус-груп. Гарант ОП вбачає перспективи для кафедри та навчального процесу в інтеграції більш сучасного мультимедійного обладнання, а саме сенсорних інтерактивних дошок, які повинні розвинути та поглибити взаємодію зі студентами під час занять. Також під час огляду матеріально-технічної бази експертна група мала змогу побачити спортивне спорядження та обладнання для проведення навчальних занять зі спортивного туризму, а саме намети, спальні мішки, рюкзаки тощо. Наявність такого інвентарю дозволяє студентам розвивати практичні навички, що безперечно є позитивною стороною ОП. Навчально-методичне забезпечення ОП представлене такими періодичними виданнями, як Український географічний журнал, Український історичний журнал, Економіка. Фінанси. Право, Економіка України, Статистика України та ін. Працівники кафедри також відмічають серед передплачених журналів «Міжнародний туризм» та «Український Туризм», «Статистичний щорічник України», які також можуть використовуватися на ОП. Наукові журнали НАУ розміщені у науково-технічній бібліотеці університету у розділі журналів (<http://jrn1.nau.edu.ua/>). Наукові роботи викладачів кафедри доступні в університетському репозитарії (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9123>). Також напередодні кожного навчального року працівники кафедри готують до своїх дисциплін відповідні «Карти контролю забезпечення навчальної дисципліни навчальною літературою». Приклади таких карток, а також усю підтверджуючу інформацію стосовно навчально-методичного забезпечення ОП «Туризмознавство» було надано експертній групі та долучено в систему Агентства шляхом додаткового запиту. Питання фінансового забезпечення обговорювалися з начальником планово-фінансового відділу НАУ, а саме було уточнено деталі фінансування органів студентського самоврядування НАУ, а також окремі моменти, які стосувалися преміювання працівників університету.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В університеті працює електронна науково-технічна бібліотека (<http://www.lib.nau.edu.ua/main/>), а також електронний репозитарій НАУ (<https://er.nau.edu.ua/>). Доступ до цих ресурсів відбувається за відповідними посиланнями і надається на безоплатній основі. У підсумку експертна група зазначає, що уся інфраструктура та інформаційні ресурси НАУ, які потрібні для досягнення програмних результатів навчання під час реалізації ОП «Туризмознавство» є доступними і безоплатними для викладачів та студентів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Навчання в Національному авіаційному університеті наразі відбувається в карантинних умовах із застосуванням технологій дистанційного навчання. Дистанційна освіта в Національному авіаційному університеті та, зокрема, на ОП «Туризмознавство» реалізується з використанням такого програмного забезпечення, як Google Class, Meet та Zoom. Кафедрою також у вигляді додаткових доказів було наведено приклади проведення занять в умовах дистанційного навчання. Посилання на такі приклади на сторінці кафедри у Facebook

(<https://www.facebook.com/tourism.nau/posts/2657889801095010>). Також у вересні доцент кафедри Леоніла Ткачук на свіжому повітрі проводила для студентів лекцію та семінарське заняття з дисципліни «Організація екскурсійних послуг» в парку «Межигір'я» (<https://www.facebook.com/tourism.nau/posts/2664001583817165>; <https://fb.watch/1DHWaB4qf4>). В університеті існує дистанційна платформа Moodle, але на ОП майже не використовується. Працівники кафедри підтримують здобувачів вищої освіти, а також за можливості сприяють захисту їхніх потреб та інтересів, як от наприклад у питаннях формування індивідуальних освітніх траєкторій або вирішенні особистих питань. Представники студентського самоврядування під час проведення фокус-зустрічей також надали експертній групі інформацію стосовно їх участі у вирішенні студентських питань. Студентська рада отримує інформацію безпосередньо від студентів або також може отримувати її анонімно через університетського чат-бота в месенджері Telegram. В НАУ існує свій внутрішній відділ безпекової діяльності, який реалізує функції охорони порядку на території університету. Національний авіаційний університет, як провідний авіаційний навчальний заклад України та у відповідності до вимог Повітряного Кодексу України, має в своїй структурі авіаційний медичний центр (АМЦ), який реалізує питання медичної сертифікації авіаційного персоналу цивільної авіації України та забезпечує нагляд за здоров'ям студентів університету (<http://medcenter.nau.edu.ua/>). АМЦ НАУ має Державну ліцензію, акредитаційний сертифікат вищої категорії МОЗ України та дозволи відповідних уповноважених органів на надання широкого кола медичної допомоги всім потребуючим та проведення спеціалізованих експертних комісій. На умовах договору здійснюється медичне обслуговування як окремих фізичних осіб, так і організацій (незалежно від форми власності). Експертна група під час проведення акредитаційної експертизи дійшла висновку про те, що освітнє середовище в НАУ, зокрема, на освітній програмі «Туризмознавство» є безпечним для всіх учасників освітнього процесу, а також дозволяє задовольнити інтереси здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічей з працівниками університету та здобувачами експертна група отримала свідчення, які підтверджують всебічну підтримку здобувачів вищої освіти на ОП «Туризмознавство». Функції освітньої підтримки в університеті здебільшого покладаються на працівників кафедри. Студенти свідчили про те, що з отриманням довідок чи вирішенням інших адміністративних питань в них ніколи не виникало проблем. Інформаційна підтримка реалізується як за рахунок інформації на сайті університету, так і використання неформальних інструментів комунікацій зі студентами. Особливо популярними серед студентів є соціальні мережі і месенджери, а саме Telegram, Facebook, в яких за підтримки студентського самоврядування і працівників університету публікується актуальна інформація щодо освітнього процесу. Також існує електронний розклад університету, який доступний за посиланням (<http://rozklad.nau.edu.ua/>). Консультативна та соціальна підтримка в університеті здійснюється спільними зусиллями викладачів кафедри і студентського самоврядування. У випадку виникнення питань різного роду студентам надають підтримку їх командири груп, куратори або представники студентського самоврядування та спрямовують до відповідного підрозділу університету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Політика інклюзивної освіти в НАУ впроваджується на засадах Концепції організації інклюзивного навчання, яку було затверджено Вченою радою НАУ від 26 лютого 2020 року (<https://cutt.ly/fg5xWw6>), а також Стратегії розвитку НАУ до 2030 року, яку було затверджено Вченою радою НАУ від 19 грудня 2018 року (<https://cutt.ly/bg5xElq>). Ці документи діють в рамках внутрішньої загальноуніверситетської системи забезпечення якості. За наказом т.в.о. ректора Гудманяна №255/од від 29.05.2018 р. було розроблено та затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/Yg5xYwX>). Експертною групою було розглянуто можливості університету та, зокрема ОП стосовно забезпечення належної матеріально-технічної бази для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально-технічної бази університету із застосуванням засобів дистанційного зв'язку експертній групі було продемонстровано наявність пандуса у корпусі №7, де проходить більшість занять ОП «Туризмознавство». За доступністю до корпусу також слідкує черговий вахтер, який у разі потреби розгортає пандус у належне для експлуатації положення. Втім, експертна група зазначає відсутність спеціальних санітарно-гігієнічних кімнат для людей з інвалідністю у корпусі №7. На освітній програмі «Туризмознавство» немає студентів з особливими освітніми потребами, але під час фокус-груп експертна група отримала інформацію про те, що на інших спеціальностях навчаються здобувачі за інклюзивною формою навчання.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В Національному авіаційному університеті розроблені та імплементовані чіткі і прозорі правила вирішення конфліктних ситуацій. Студенти освітньої програми «Туризмознавство» під час проведення декількох фокус-груп

здобувачі свідчили про те, що на ОП конфліктних випадків між ними та іншими членами освітнього процесу не було, але у разі потреби вони можуть звернутися до працівників університету в залежності від масштабу та контексту ситуації. Передусім, студенти можуть звернутися до своїх кураторів академічних груп, студентської ради, завідувача кафедри та інших. Також одна зі здобувачок розповіла ЕГ про «скриньку довіри» в університеті, заяви до якої можна надавати електронною поштою, дзвінком на гарячу лінію або за допомогою вкидання листа до такої скриньки, що розташована в першому корпусі НАУ. Студентське самоврядування факультету бере активну участь в студентському житті та вирішенні нагальних питань здобувачів вищої освіти на факультеті. Також представники студентського самоврядування під час зустрічі з експертами свідчили про те, що не стикалися з випадками корупції на факультеті. В НАУ також розроблено та затверджено Вченою радою від 26 лютого 2020 р. Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/Qg5xUr3>). Хоча дане Положення імплементоване не так давно, експертна група під час однієї з фокус-груп з представниками студентства отримала інформацію про успішний досвід у вирішенні подібних конфліктів. У підсумку можна говорити про те, що в Університеті розроблені та імплементовані позитивні політики стосовно вирішення конфліктних ситуацій, але слід зазначити, що вони потребують розвитку, актуалізації у напрямках залучення більшої кількості представників студентської спільноти до участі у розв'язанні таких ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами ОП є забезпечення всією необхідною матеріально-технічною базою для досягнення ПРН; наявність туристичного інвентарю дозволяє розвивати студентам практичні навички зі спортивного туризму; навчально-методичне забезпечення ОП представлено значною кількістю наукових журналів та періодичних видань; НАУ надає безоплатний для здобувачів та працівників НАУ доступ до своїх електронних ресурсів, а саме науково-технічної бібліотеки, університетського репозитарію тощо; викладацький склад кафедри надає різносторонню підтримку своїм студентам і тісно контактує зі своїми академічними групами; в Національному авіаційному університеті розроблені та імплементовані чіткі і прозорі правила вирішення конфліктних ситуацій, які вже перевірені на практиці. Експертна група зазначає такі позитивні практики на ОП, як щорічна розробка «Карт контролю забезпечення навчальної дисципліни навчальною літературою»; використання представниками університету неформальних каналів для спілкування зі студентами, які в тому числі дозволяють здобувачам зв'язатися з представниками університету анонімно; реалізація електронного розкладу університету; імплементация нормативних засад для реалізації та розвитку інклюзивної освіти, а також поступове технічне обладнання території університету для надання можливостей безбар'єрного пересування. Зокрема, в корпусі №7 вже встановлено пандус біля додаткового виходу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкими сторонами ОП є застаріле комп'ютерне обладнання, яке потребує як апаратної, так і програмної модернізації; відсутність у корпусі №7 санітарно-гігієнічних кімнат для інвалідів, а також умов для безбар'єрного пересування корпусом незрячими особами; посередня залученість студентської спільноти до вирішення внутрішніх конфліктних ситуацій. Рекомендації: З огляду на свідчення, які отримала експертна група під час зустрічей, рекомендується почати роботу над модернізацією комп'ютерного обладнання, яке використовується під час реалізації ОП. Мова не тільки про модернізацію апаратних можливостей комп'ютерів, а й про інтеграції в освітній процес фахового програмного забезпечення, яке сприятиме набуттю практичних навичок студентами на ОП. З огляду на необхідність рівноправного та всеосяжного розвитку інклюзивної освіти в університеті, рекомендується приділити увагу створенню безбар'єрних умов пересування університетом для незрячих осіб, а також облаштуванню санітарно-гігієнічних кімнат для інвалідів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Навчання на освітній програмі «Туризмознавство» на момент проведення акредитаційної експертизи проводиться в умовах дистанційного навчання, тож велику роль в оцінюванні цього критерію приділено саме інформаційним ресурсам, а також технічним можливостям університету, які повинні забезпечувати освітній процес дистанційно. Тому вирішальну роль під час оцінювання грають саме наявність таких позитивних сторін і практик, як наявність електронної науково-технічної бібліотеки, університетського репозитарію, використання неформальних каналів для комунікації зі здобувачами. Втім, хоч застарілі комп'ютери і відсутність фахового програмного забезпечення в університеті наразі безумовно є слабкою стороною ОП, під час навчання в карантинних умовах воно є неактуальним, так як здобувачі вищої освіти не мають доступу до університетських комп'ютерних класів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Нормативні засади політики в сфері якості НАУ розроблено відділом моніторингу якості вищої освіти в університеті і затверджено Вченою радою НАУ від 28 листопада 2018 р. Документ розміщено на сайті університету за посиланням (<https://cutt.ly/Xg5xP3zv>). Механізми розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм регламентовані Методичними рекомендаціями до розроблення та оформлення освітньо-професійної програми, які було затверджено наказом в.о. ректора університету від 06.12.2017 року № 582/од (<https://cutt.ly/5g5xObX>). Документ містить вичерпні, конкретні інструкції до процедур, які стосуються розробки та внесення змін до освітніх програм в Національному авіаційному університеті. Це, зокрема, зафіксовано у розділах: 6) Відкриття та закриття освітньо-професійної програми освітнього ступеня бакалавр та магістр та 7) Процедура перегляду освітньо-професійної програми. Також в університеті існує Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<https://cutt.ly/5g5xAZX>). Положення ґрунтується на принципах викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, міжнародному стандарті «Системи управління якістю» ISO 9001:2015, розроблено відповідно до документів Європейської Асоціації із забезпечення якості у вищій освіті (ENQA), Європейської Асоціації університетів (EUA), Європейської Асоціації вищих навчальних закладів (EURASHE), Європейського студентського міжнародного бюро (ESIB) та відповідає основним цілям та завданням, зазначеним у Статуті Національного авіаційного університету (далі – НАУ), та на підставі Методичних рекомендацій щодо побудови інституційної структури внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в рамках реалізації проекту Erasmus+ QUAERE.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до Методичних рекомендацій до розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм студентське самоврядування залучається до процесу періодичного перегляду освітніх програм, може пропонувати свої зміни на підставі своєї незадоволеності реалізацією освітньої програми або просто бажанням покращити/удосконалити процес реалізації ОПП. Свої пропозиції студентське самоврядування може надавати до Ради з якості НАУ або Комісії з якості інституту (факультету). Голови студентських рад факультетів також входять до Вченої ради НАУ. Здобувачі вищої освіти, які навчаються на ОП “Туризмознавство” висловлюють свої пропозиції безпосередньо викладачам та завідувачу кафедрою. Також кафедра власними силами проводить опитування серед здобувачів. Результати таких опитувань, а також документи, які свідчать про відповідну реакцію долучені до акредитаційної справи в систему на запит ЕГ. Опитування кафедрою проводяться приблизно раз на три місяці. Так, деякі з пропозицій студентів враховуються і змінюють ОП в інтересах здобувачів. Однією з пропозицій, яку було висловлено студентами було збільшення годин на вивчення іноземної мови. Наразі її вже враховано та внесено зміни до ОП. Також було враховано пропозиції студентів щодо розширення переліку вибіркових дисциплін, про що свідчать протоколи засідання кафедр, які на запит ЕГ долучено до системи Агентства у якості додаткової доказової бази.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Кафедра міжнародного туризму та країнознавства залучає роботодавців та партнерів до процесів періодичного перегляду і рецензування освітньої програми. Наразі кафедра активно співпрацює з такими зовнішніми стейкхолдерами, як ПП “Каліпсо Україна”, ТОВ “Джоін Ап”, ТОВ “Фор Гейтс Україна”, ПП “Туристична фірма Данапріс”, ТОВ “Континент-Х”, ТОВ “Фор Гейтс Круїзи”, ФОП “Карпінєць Я. А.”. Також кафедра співпрацює з ТОВ “Matei Travel”, керівник якого також є випускником кафедри. Деякі з представників даних підприємств є випускниками ОП “Туризмознавство”, тому саме з ними встановлено тісну співпрацю. Зокрема, мова йде про ПП “Каліпсо Україна” та ТОВ “Matei Travel”. З представниками даних підприємств експертна група мала змогу поспілкуватися особисто та уточнити деталі співпраці кафедри з роботодавцями. Деякі роботодавці засвідчили факт надання власних рекомендацій до освітньої програми “Туризмознавство”, але дану інформацію засвідчили не всі стейкхолдери, тож експертна група притримується думки про необхідність поглиблення співпраці зі стейкхолдерами.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Національному авіаційному університеті та, зокрема, на освітній програмі “Туризмознавство” практикується збір та врахування інформації, яка стосується випускників шляхом безпосередньої комунікації з випускниками. Досить поширеними в університеті є практики, коли випускники ОП в майбутньому стають безпосередніми роботодавцями і долучаються до системи забезпечення якості ОП у ролі зовнішніх стейкхолдерів. ОП “Туризмознавство” не є виключенням. Під час зустрічі з роботодавцями експертна група мала змогу поспілкуватися з випускниками ОП та переконатися в їх безпосередній участі в процесах розробки та внесення змін до ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Університетська система забезпечення якості вищої освіти представлена цілою низкою підрозділів та відповідає міжнародному стандарту «Системи управління якістю» ISO 9001:2015. Вона безпосередньо спрямована на задоволення інтересів усіх зацікавлених сторін. Таким чином на різних рівнях від кафедрального до загальноуніверситетського у процесах внутрішнього контролю та покращення якості освіти задіяні майже всі учасники освітнього процесу. Саме завдяки цьому принципу забезпечується вчасне реагування на виявлені недоліки/слабкі сторони в освітніх програмах.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередніх акредитацій ОП «Туризмознавство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти не здійснювалося.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічі з НПП експертна група отримала інформацію про те, що всі працівники НАУ та здобувачі вищої освіти підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Форми такої декларації розміщені на сайті університету в розділі документації системи менеджменту якості освіти та доступні за посиланням (<https://cutt.ly/hg5xGd5>). Загалом розвитком культури якості в університеті займається відділ якості освітньої діяльності та Рада з якості НАУ. Саме на ці два структурні підрозділи покладені обов'язки розвитку культури якості та академічної доброчесності. Втім, завдяки розподілу загальної системи забезпечення якості на рівні, культура якості формується та підтримується одночасно на всіх рівнях університету та є взаємоконтролюючою. Також в Національному авіаційному університеті існує Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента, який розміщено на сайті університету (<https://cutt.ly/3g5xHR6>), а питаннями запобігання корупції опікується відділ з питань запобігання та виявлення корупції НАУ відповідно до антикорупційної програми НАУ (<https://cutt.ly/rg5xJva>). В цілому експертна група може сказати про те, що культура якості в академічній спільноті Національного авіаційного університету послідовно формується та розвивається вже протягом декількох років. Вона поступово доводить свою ефективність, про що свідчать численні якісні показники, які містяться в звітах, що стосуються забезпечення якості освіти в університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Університет імплементавав нормативну базу, яка визначає політику університету в сфері внутрішнього забезпечення якості, містить вичерпні, конкретні інструкції до процедур, які стосуються розробки та внесення змін до освітніх програм в Національному авіаційному університеті. Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ ґрунтується на принципах викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, міжнародному стандарті «Системи управління якістю» ISO 9001:2015. Наявна система забезпечення якості передбачає залучення до формування освітнього процесу усіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів, забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітньому процесі, враховує інтереси студентів в контексті парадигми студентоцентрованості. Завдяки розподілу загальної системи забезпечення якості на рівні, культура якості формується та підтримується одночасно на всіх рівнях університету та є взаємоконтролюючою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкими сторонами освітньої програми є недостатнє залучення зовнішніх стейкхолдерів до процесів перегляду/вдосконалення ОП. Рекомендується поглибити і розширити співпрацю з роботодавцями, запровадити регулярні опитування стейкхолдерів щодо якості, змісту дисциплін на ОП, а також постійно утримувати з ними зв'язок з метою отримання актуальної інформації про тенденції розвитку туристичної сфери.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.5 та 8.7. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 8.3 та 8.4, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими. На встановлення рівня відповідності вплинула явна перевага сильних сторін над слабкими, а також конкретна відповідність системи міжнародному стандарту «Системи управління якістю» ISO 9001:2015.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Наявні чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Усі типи внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, що діють у НАУ легко доступні для тих, чий права та обов'язки вони регулюють. Статут НАУ знаходиться за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/pro-universitet/statut-universitetu.html> Проект колективного договору НАУ на 2020-2022 рр., схвалений конференцією трудового колективу, знаходиться за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/pro-un%D1%96versitet.html>. Слабкою стороною ЗВО є відсутність оприлюдненого колективного договору за 2019 р.та незатвердженість колективного договору наприкінці 2020 р. За посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau/> розташований кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента Чинні документи щодо організації освітнього і виховного процесу знаходяться за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kreditno-modulna-sistema/> в т.ч. Методичні рекомендації щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін, Тимчасове положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету, Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті СМЯ НАУ 03.02(02)-01-2019, Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти, Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю, Положення про індивідуальний навчальний план студента Національного авіаційного університету, ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИПЛОМНІ РОБОТИ (ПРОЕКТИ) ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО АвіАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, Порядок надання дозволу на вільне відвідування навчальних занять студентами університету. Система менеджменту якості представлена за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/sistema-menedzhmentu-yakosti-nau/>, Процедура забезпечення якості описана на сторінці <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-procedures.html>. З результатами моніторингу якості освіти з 2015 р можна ознайомитись за посиланням <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/otsinyuvannya-rezultativ-yakosti-navchannya/> На проведених експертною групою зустрічах учасники освітнього процесу підтвердили дотримання їх прав під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

В Національному авіаційному університеті існує практика розміщення проектів освітніх програм на сайті ЗВО для громадського обговорення не пізніше ніж за місяць до затвердження, оскільки зазначений кінцевий термін подачі пропозицій до проекту документу <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proekti-osvitno-profesiynih-program-2019.html> та електронні адреси контактних осіб для надання пропозицій. Зокрема, там розміщений проект ОПП “Медичний туризм” другого рівня вищої освіти та дві рецензії стейкхолдерів на програму (ОП розроблено кафедрою міжнародного туризму та країнознавства, яка є випускною для ОПП “Туризмознавство”, що акредитується). Зазначимо, що переважна більшість розміщених для обговорення програм - магістерські. (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proekti-osvitno-profesiynih-program-2020.html>). Сильною стороною ЗВО є сприяння відкритості і прозорості при формуванні

освітніх програм. Однак, проєкт ОПП “Туризмознавство” на сторінці проєктів 2019 або 2020 року відсутній, хоча оновлена ОП була затверджена 26.08.2020 і введена в дію з 01.09.2020 р. Це є недоліком для ОП, що акредитується.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті НАУ розміщені затверджені Вченою радою ОП 2018 р., 2019 р., 2020 http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_mtk/nmz/oor/. Однак, на місці ОП 2019 та ОП 2020 знаходиться она і та ж програма. Система менеджменту якості НАУ вимагає планового терміну між ревізіями 1 рік, що зазначено на сторінці підписів програми. Рекомендовано уточнити на офіційному сайті інформацію щодо ОП 2019 р. На цій же сторінці знаходиться відгук на ОП стейкхолдера - Директора туристичної фірми “Каліпсо-Україна” - Агінського Є.А. На зустрічі з роботодавцями представник цієї компанії Анастасія Коробко підтвердила співпрацю та внесені пропозиції до удосконалення ОП. Оскільки рекомендації удосконалення ОП в рецензії відсутні, рекомендовано розміщувати таблицю пропозицій стейкхолдерів упродовж тижня після закінчення громадського обговорення. Наявні документи (ОП-2018та ОП-2020) містять достатній обсяг інформації, необхідний для інформування стейкхолдерів щодо мети, цілей ОП, її загальну характеристику, перелік компетентностей випускника, програмні результати навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти, структурно-логічну схему ОП. Обсяг інформації щодо ОП, висвітлений на сайті НАУ, є достатнім для інформування зацікавлених сторін та суспільства, оприлюднена інформація є точною та достовірною. На момент роботи ЕГ всі діючі ОП затверджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Діяльність НАУ, у тому числі на даній ОП прозора і публічна. Уся необхідна інформація знаходиться у відкритому доступі на сайті університету, факультету міжнародних відносин, випускової кафедри міжнародного туризму та країнознавства і є зрозумілою для усіх стейкхолдерів. Заклад дійсно виконує свою суспільну місію. Наявні чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Нормативно-правові акти, що діють у ЗВО, легкодоступні для тих, чії права та обов'язки вони регулюють. Сильною стороною ЗВО є сприяння відкритості і прозорості при формуванні освітніх програм. Співпраця із усіма стейкхолдерами підтверджена на проведених зустрічах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною ЗВО є відсутність оприлюдненого колективного договору за 2019 р.та незатвердженість колективного договору наприкінці 2020 р. Проєкт ОПП “Туризмознавство” на сторінці проєктів 2019 або 2020 року відсутній, хоча оновлена ОП була затверджена 26.08.2020 і введена в дію з 01.09.2020 р. Це є недоліком для ОП, що акредитується. На сайті НАУ розміщені затверджені Вченою радою ОП 2018 р., 2019 р., 2020 Однак, на місці ОП 2019 та ОП 2020 знаходиться она і та ж програма, підписана 2020 р. Рекомендовано оприлюднити на офіційному сайті інформацію щодо ОП 2019 р. Рекомендується продовжити практику своєчасного оприлюднення проєктів ОПП (зокрема, першого рівня вищої освіти) та оновлення інформації на офіційному сайті університету та випускової кафедри, зокрема - розміщувати таблицю пропозицій стейкхолдерів упродовж тижня після закінчення громадського обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Наявні чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Усі типи внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, що діють у НАУ легкодоступні для тих, чії права та обов'язки вони регулюють. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатнім для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на освітню програму, а роботодавців – щодо цілей і змісту підготовки здобувачів за даною програмою. Співвідношення виділених вище сильних сторін та позитивних практик, слабких сторін та рекомендацій при аналізі діяльності ОП “Туризмознавство” в НАУ за критерієм 9 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Архипова Людмила Миколаївна

Члени експертної групи

Дроботова Марина Володимирівна

Пелехович Володимир Вікторович